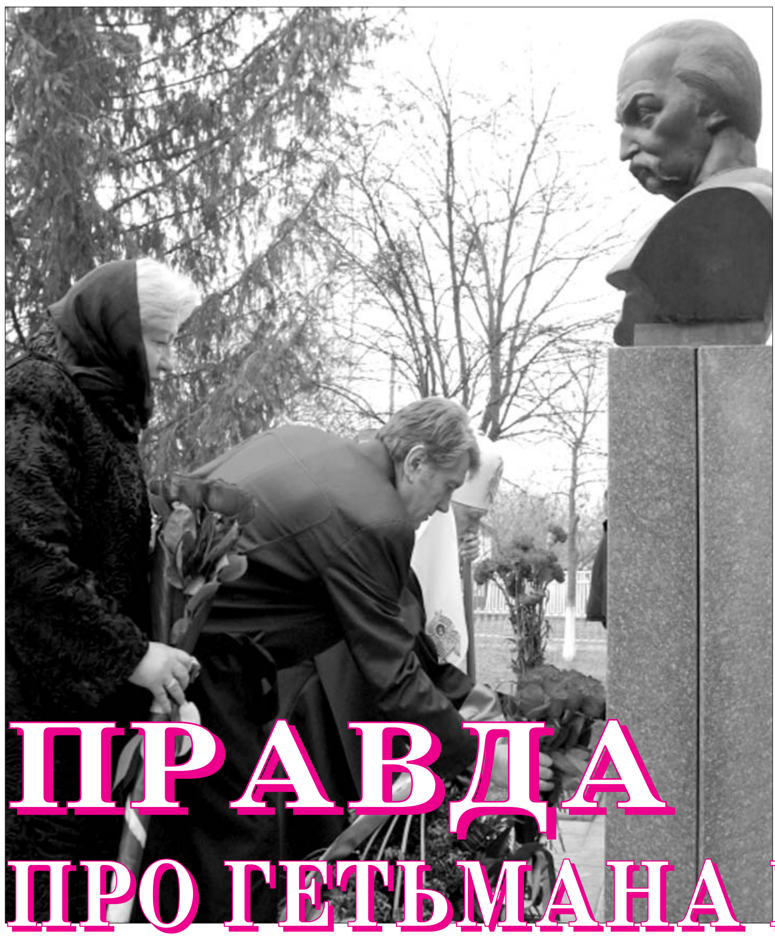
Конгрес Українських Націоналістів

Змагатимеш до поширення сили, слави, багатства і величі Української Держави

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua 24 березня 2009 року № 12 (280)

ЧЕСТЬ НАЦІЇ

ПРАВДА ПРО ГЕТЬМАНА МАЗЕПУ

Державницький чин великого будівничого

Минулого тижня в Україні відбулися заходи з нагоди 370-ї річниці від дня народження видатного державного діяча, церковного мецената і будівничого української культури гетьмана Івана Степановича Мазепи.

20 березня Президент України Віктор Ющенко був присутній на панахиді за спочилим, яку відслужив Святійший Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет на батьківщині гетьмана в Свято-Миколаївському храмі у селі Мазепинці Білоцерківського району Київщини. Там же Глава держави поклав квіти до бронзового погруддя Івана Мазепи.

У Києві Президент України взяв участь в урочистій церемонії освячення і відкриття пам'ятного каменя, на місці якого стояв збудований коштом Івана Мазепи Свято-Микільський (Миколаївський) військовий собор. Того ж дня Глава держави відвідав культурно-просвітницький захід "Мазепинський вечір", що відбувся у Національній опері, де виголосив промову.

"Сьогодні вперше відзначаємо день народження Великого Гетьмана на державному рівні. Вшановуємо постать величну і водночас досить трагічну", – сказав у своєму виступі Президент, нагадавши, що жоден діяч української історії не викликав більшого зацікавлення і гостріших дискусій у світі, ніж постать Івана Мазепи.

"Чи знає сама Україна, хто був Іван Мазепа, чи оцінила його велич належно його рідна нація? Очевидно, ні", – переконаний Віктор Ющенко. Серед причин такої ситуації він, зокрема, назвав масштабність особистості гетьмана та стереотипи, які нав'язувалися протягом століть.

"Таврування Гетьмана у попередній, у тому числі й нашій бездержавній історії, за так звану зраду набуло характеру затяжної істерії. Досить дивитися на власну історію чужими очима. Погляньмо на Мазепу очима власними, українськими", – зазначив Президент.

У цьому контексті він нагадав, що у період гетьманства Мазепи Україна пережила політичну стабілізацію й економічне піднесення, розквіт церковно-релігійного життя, національної культури та освіти.

"Мазепа покінчив із Руїною і розпочав відродження України як складової частини європейської цивілізації. Як політик і патріот він, передусім, прагнув об'єднати землі Лівобережжя, Правобережжя, Запоржжя та Слобожанщини в єдиний український організм", – наголосив Президент, додавши, що гетьману вдалося сформувати з козацької старшини істинно державну еліту. Окремо Президент відзначив "великий дипломатичний талант" Мазепи.

"Розквіт української освіти, науки, мистецтва, книгодрукування у мазепинські часи з повним правом називаємо національним феноменом", – сказав Президент, додавши, що Іван Мазепа також увійшов в історію як істинний подвижник християнства, коштом якого було збудовано, реставровано та оздоблено понад 40 українських храмів.

"Бачимо мудрого політика, будівничого України, мужнього воїна й відданого патріота. Бачимо національного лідера з чіткою державницькою візією", – сказав Глава держави.

Він особливо наголосив, що, попри тиск Москви, Іван Мазепа наполегливо й послідовно йшов до головної мети: перетворення України на державу європейського зразка зі збереженням традиційного козацького устрою.

"Саме в цьому і тільки в цьому ключі ми, українці, маємо оцінювати й останній державний чин Івана Мазепи. Це була спроба врятувати Україну як державне утворення, спроба відкрити їй європейську перспективу. Про жодну зраду Мазепи не може бути й мови", – переконаний В. Ющенко.

Президент назвав Івана Мазепу продовжувачем справи гетьманів Петра Сагайдачного, Богдана Хмельницького, Івана Виговського, в яких була одна мета – незалежна Українська держава. "Гетьман Мазепа залишився вірний цій меті до кінця свого життя", – переконаний Президент.

Іван Мазепа дав приклад боротьби за Україну наступним поколінням, заповів їм свою ідею і свою мету, наголосив Президент. "У цьому – його головна заслуга перед Українським народом", – сказав Віктор Ющенко.

"Я прошу увесь Український народ подивитися на власне минуле чистим поглядом", – відзначив В. Ющенко.

Інформація і фото з сайту Президента України

ПРЕЗИДЕНТ ЛИТВИ – ПОСМЕРТНО

Командир литовських партизанів Йонас Жемайтіс-Вітаутас, який у першій половині 1950-х років організовував боротьбу проти радянської влади, нині вважатиметься одним з президентів Литви. Таке рішення схвалив парламент країни.

У прийнятій декларації наголошується, що з 1949 року і до своєї смерти в 1954 році Йонас Жемайтіс був главою литовської держави, яка боролася проти окупації, і фактично виконував обов'язки президента. За цей документ проголосував 41 депутат. Його підтримала і міністр оборони Литви, один з лідерів правлячої консервативної партії "Союз вітчизни – Християнські демократи" Раса Юкнявічене.

Парламентський департамент права натомість скептично поставився до декларації. На думку юристів Сейму, документ є ненормативним, тому перевірити, чи суперечить він Конституції й іншим законам, неможливо. У комітеті сумніваються, що комунебудь можна надати статус колишнього президента.

Йонас Жемайтіс у 1949 році був обраний головою президії Руху боротьби за звільнення Литви. Протягом кількох років він керував партизанською боротьбою. У 1953 році арештований і відправлений до Москви, рік потому його розстріляли в Бутирській в'язниці.

(За повідомленнями ЗМІ)

УКРАЇНА І СВІТ

ФЛІРТ З ВЕДМЕДЕМ-"ШАТУНОМ"

Якими можуть бути геополітичні наслідки теперішнього загравання Заходу з Кремлем?

Михайло СИДОРЖЕВСЬКИЙ

Другого квітня в Лондоні відбудеться саміт лідерів "великої двадцятки". Крім проблем, пов'язаних з кризою, на саміті будуть розглянуті важливі питання відносин Заходу з Росією.

Важко сказати, якою мірою на розгляд цих питань вплинуть минулорічна російсько-грузинська війна і російсько-український газовий конфлікт. Однак деякі повідомлення з європейських теренів, а також з-за океану, що надійшли впродовж останнього часу, спонукають до певних висновків.

На початку березня керівники міністерств закордонних справ – країн НАТО прийняли рішення відновити відносини з Росією на вищому рівні. Тоді ж представники деяких держав внесли конкретні пропозиції, висловившись за відновлення роботи ради НАТО – Росія.

При цьому на лютневій Мюнхенській конференції з безпеки французький президент заявив, що Росія не становить военної загрози для НАТО і Євросоюзу, а канцлер Німеччини висловила думку, що Росія повинна бути включеною до європейської системи безпеки.

Європейську ініціативу підтримав Білий дім. Держсекретар США Хіларі Клінтон виступила з пропозицією до Росії спільно розробляти протиракетну систему, а президент США Барак Обама передав російському президенту листа, в якому дав зрозуміти, що його адміністрація готова відмовитися від проекту ПРО в Європі, якщо Москва зробить все, щоб перешкодити іранській ядерній програмі.

Тим часом генсек НАТО пан Схеффер виділив як першочергове для НАТО питання поглиблення співпраці з Москвою.

Відтак днями колишній радник президента США з національної безпеки Збігнєв Бжезінський висловив думку, що може виникнути ситуація, за якої не буде необхідності розгортання американської системи протиракетної оборони на території Польщі.

Закінчення на 3-й стор.

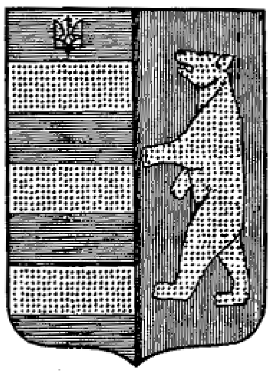
ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ

БОРОТЬБА ТРИВАЄ

Відзначення 70-річчя Карпатської України на Волині

У Луцькому кафедральному Святотроїцькому соборі УПЦ КП з ініціативи Братства ветеранів ОУН-УПА Волинського краю імені Клима Савура відслужена панахида за загиблими вояками Карпатської Січі.

Віта ЛОШАК

Державний герб Карпатської України

На панахиді, окрім десятка сивочолих ветеранів визвольних змагань, були присутніми і представники кількох молодіжних організацій, зокрема Молодіжного Націоналістичного Конгресу, Молодої Холмщини та Молодіжного Конгресу Українських Націоналістів. Після закінчення панахиди у Народному Домі "Просвіта" відбулася пам'ятна академія, присвячена 70-й річниці Карпатської України.

На жаль, захід не привернув уваги ні керівників міста, ні області, які не вважали за доцільне підтримати його своєю присутністю, хоча на словах дуже вболівають за майбутнє Української Держави. Українські патріотичні акції досі не отримують належної інформаційної підтримки ні від влади, ні від місцевих ЗМІ, тому академія відбулася за участи невеликої кількости людей, і зал був напівпорожнім. Слід зазначити, що ця акція стала пам'ятною для патріотичної громади области, оскільки вперше з часів існування незалежної України на Волині було пошановано таку знакову для України історичну подію, як проголошення Карпатської України. Ця сторінка української історії і досі залишається маловідомою для більшости громадян нашої держави, хоча високий приклад героїзму та патріотизму ціною власного життя вояків Карпатської Січі має таку ж важливу виховну роль для молоді, як бій під Крутами та боротьба ОУН-УПА у XX столітті.

До присутніх звернувся ректор Волинської духовної семінарії протоієрей Ігор Швець, який наголосив на духовному подвигу молодих хлопців, які захищали свою Батьківщину від окупації, а семінаристи проспівали "Отче Наш" та "Вічная пам'ять", патріотичні пісні виконали хори "Посвіт" та "Злагода", були зачитані вірші пам'яти Карпатської України. Про історію народження та боротьби Карпатської України розповів історик Сергій Годлевський. Захід завершився молитвою "Боже Великий Єдиний, нам Україну храни".

Голова Братства ОУН-УПА Волинського краю Василь Кушнір напередодні звертався до Волинської обласної державної адміністрації з проханням надати автобус для ветеранів та молоді для поїздки у місто Хуст для участи у відзначенні 70-ї річниці Карпатської України. Влада в черговий раз відмовила. Згадуємо це не для того, щоб ще раз поплакати, а для того, щоб українці-націоналісти нарешті зрозуміли, що розраховувати потрібно на власні сили і не чекати чиєїсь ласки, особливо неукраїнської влади в Україні, яку треба вже давно змінити. Через кілька років багатьох з цих сивочолих ветеранів, можливо, вже не буде з нами, або вони вже не матимуть змоги організовувати пам'ятні заходи, академії тощо. То невже їхню справу не буде кому продовжувати? Тепер справа молоді – вшановувати пам'ятні історичні дати та місця, а також пам'ять справжніх українських героїв. І це не просто відвідання панахид, академій, місць, могил – це доказ того, що нам не байдужий їхній подвиг і служіння Україні, і що пам'ять про українських героїв житиме з роду в рід.

м. Луцьк

КОРОТКО

ДОСИТЬ!

Громадянський форум Дрогобиччини проти чергової брехні

Нещодавно представники Громадянського форуму Дрогобиччини, в якому налічується понад двадцять партій і громадських організацій націоналістичного спрямування: КУН, УРП "Собор", "Свобода", ОУН (м), УКРП, УНА-УНСО та інші, провели акцію протесту на знак приїзду в місто нардепів від фракції Партії регіонів П.Писарчука, О.Горошкевича, М.Папієва, В.Зубика.

Черговий вояж нардепів від ПР у Дрогобич, за висловлюванням представників Громадянського форуму, засвідчує наближення нової виборчої кампанії і вилив чергової порції словесної облуди з багатообіцяючим "прекрасним життям". А поряд: галопуюча економічна криза, жахливий ріст безробіття, знецінення національної валюти, здорожання товарів, комунальних послуг, закриття підприємств, ліквідація малого і середнього бізнесу. Жирує лишень групка олігархів.

Отож націоналісти прийшли в Народний дім не заради дискусій щодо це більшого грабунку української нації, а висловити свою незгоду з політикою Партії регіонів. Однак двері до зали Народного дому перед представниками Громадянського форуму зачинили охоронці нардепів, які нагадували молодиків кримінальної зовнішности. Втім, націоналісти таки увійшли в зал, де озвучили свою політичну заяву, наголосивши, що ті, хто заплямував себе брехнею, хто виступає проти України, будуть викинуті на смітник історії. До влади прийдуть нові, справжні, українські національні сили, які творитимуть багату і могутню Україну, якою гордитимуться наші громадяни, а чужинці поважатимуть і рахуватимуться з нею.

Антін ЯНІВ

ПАМ'ЯТАЙМО ГЕРОЇВ

Старосамбірська районна організація Конгресу Українських Націоналістів (Львівська область) у 2008 році на теренах району провела такі акції:

– 300-кілометрова піша проща "Націоналісти моляться за Україну" від м.Добромиль Старосамбірського району Львівської области до Чудотворної ікони Божої Матері Зарваницької (Тернопільська область), під час якої відбувалися мітинги та інші націоналістичні заходи в районних центрах Самбір, Дрогобич, Стрий, Жидачів, Бережани та інших населених пунктах;

– вишкіл молоді, присвячений 100-річчю від дня народження С.Бандери;

– перезахоронення вояків ОУН-УПА з с. Товарна до с. Спас Старосамбірського району;

– автомобільний пробіг місцями бойової слави УПА;

– побудовано і освячено пам'ятник Степанові Бандері в м. Старий Самбір;

– розпочато акцію "Українці! Пам'ятаймо своїх героїв!", яку проведено в 20-ти населених пунктах району, де поіменно названо учасників національно-визвольної боротьби українського народу в XX столітті (учасників збройних формувань УНР, УГА, УСС, СС, стрільців Карпатської України, дивізії "Галичина", вояків ОУН-УПА, репресованих усіма окупаційними режимами, жертв Другої світової війни та ін.).

Закликаємо усіх членів Конгресу підтримати наші дії і, в міру можливостей, у своїх населених пунктах провести подібні заходи, зокрема акцію "Українці! Пам'ятаймо своїх героїв!"

Слава Україні!

Володимир ВАСЮТА, голова проводу Старосамбірської РО КУН, колишній політв'язень

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 35-02-09
Дніпропетровськ	Хоменко Микола	(056) 748-17-92
Донецьк	Олійник Марія	(062) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(0412) 44-52-32
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Тріщенко Віктор	(0522) 36-95-25
Київська обл.	Сахацький Олександр	(04497) 4-92-93
Київ	Мохналь Михайло	(044) 278-63-89, 279-68-34
Луганськ	Олександр Антонов	8-093-903-86-62
Луцьк	Мельник Євген	(0332) 78-07-65, 72-87-95
Львів	Пшевлоцький Микола	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 49-67-90
Мукачеве	Ференц Петро	(03131) 2-25-45
Одеса	Геник Володимир	(048) 765-08-17
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 23-78-55
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Перетятько Олексій	(0542) 25-88-98
Тернопіль	Чибрас Володимир	(0352) 52-56-91
Харків	Дяків Богдан	(057) 716-02-18
Херсон	Реуцький Іван	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Демид Анатолій	(0382) 65-72-35
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Лютик Віктор	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

Днями в ЗМІ з'явилося інтерв'ю з колишнім міністром фінансів Віктором Пинзеником, який 13 лютого пішов у відставку. Перед тим в електронних ЗМІ було поширено його доповідну записку на ім'я Прем'єр-міністра Юлії Тимошенко про поглиблення економічної кризи в країні. У записці Пинзеник попереджав – якщо не вжити жорстких, рішучих заходів, ситуація буде некерованою. До уваги читачів пропонуємо деякі фрагменти з цього інтерв'ю.

Віктор ПИНЗЕНИК: "НА ЖАЛЬ, НЕ БАЧУ ПРИЧИН, ЧОМУ КРИЗА МАЄ ЗУПИНИТИСЯ"

– Той бездефіцитний бюджет, який ми робили, був дефіцитний, оці 4,5% ВВП, які ми планували закласти, – це був погоджений з МФВ дефіцит на рекапіталізацію банків. Ми вживали поняття бездефіцитний бюджет без урахування цих 4,5%. Хоча й це великий дефіцит. І коли до нього спробували ще 3% навісити, а потім ще 3% через завищені доходи, то я навіть не хочу порівнювати з 90-ми роками. Це цифра, яку важко коментувати економістам. Це вже дефіцит під 10% – а це 100 мільярдів!

Є ще одна проблема – погасити старі борги. На це теж треба позичити гроші. А де позичити гроші? Який банк, який інститут Заходу може позичити? Є спокуса покрити його за рахунок Нацбанку. Але навіть якби знайшовся такий позичальник, то тут друге запитання: чи має право держава за рік подвоювати борг? У два рази збільшити борг держави! Замість того, щоб вирішувати проблеми, ми відкладаємо її. Полізли в борг, а на наступний рік поліземо в ще більший борг, аби сплатити проценти? Країна лізе в борговий зашморг.

– Місяць тому Кабмін вийшов з ініціативою: змусити українських трудових мігрантів перераховувати гроші в Пенсійний фонд. Віце-прем'єр Олександр Турчинов вважає, що це стимулюватиме заробітчан отримувати пенсії в Україні й підтримає Пенсійний фонд.

– Я не хочу коментувати цього рішення. Але від нього ніхто нічого не отримає, надходжень по цьому каналу не буде. Пенсійні фонди – проблема не одного дня і не одного року. Вона стала особливо гострою зараз. Величезна кількість ресурсів бюджету витрачається на цілі, для яких бюджет не призначено. Без вирішення проблеми пенсійного реформування пенсіонер не має майбутнього.

Аморальність пенсійного забезпечення у нинішній системі очевидна, вона поділила людей на сорти. Я не знаю, чи існує десь у світі таке, що поведінка кожної групи людей регулюється різними законами. В Україні для одних людей пенсія – 90 відсотків заробітку, для інших – 1,35. Слід прийняти рішення, принципове з економічної та моральної точки зору, закон повинен бути один для всіх. Це не означає, що всі матимуть однакову пенсію, але правила її формування мають бути однакові для всіх. В Україні є люди, для яких рік триває 183 дні. Рік їх роботи рахується за два. У результаті молоді здорові люди йдуть на пенсію у сорок п'ять років. У якій країні це можливо? У нас пенсія перетворилася на інструмент невідомо чого. Пенсія повинна підтримати людей, коли вони нездатні працювати. У нас ніколи не вистачить грошей, якщо за деякими нормами закону у 25 років можна піти на пенсію. Або окремі суб'єкти підприємницької діяльності не сплачують навіть на мінімальну пенсію для себе.

Мене просто лякають розмови про можливість чи навіть "користь" дефолту. Уникнути його можна, але для цього слід мати набагато жорсткішу бюджетну політику. Проблема дефіциту означає, що країна не забезпечує свої видатки доходами, що вона – боржник. Зараз боржник лізе у додатковий борг, у масштабах, які раніше і не снилися, бо 10 відсотків дефіциту – жахлива цифра. Хто буде позичати такому боржнику?

– А як Ви оцінюєте спроби уряду позичити 5 мільярдів у Росії?

– Я бачив деякі інструкції, і там з'явилася норма прийняття Україною нульового варіанта. "Нульовий варіант" підписаний, але він не ратифікований. Юридично Україна не обтяжена "нульовим варіантом". Але я знаю, коли у кредитній угоді з'являються такі елементи, як "нульовий варіант", то в мене виникають запитання. Гадаю, природа цього кредиту може бути неекономічна.

– А чому прийняття змін до бюджету-2009 відкладено на квітень-травень?

– Мені важко обговорювати документ, який не мав права жити взагалі. Його не можна було приймати. Але і змінювати цей бюджет неможливо. Його неможливо переробити. Коли ми його готували, ми писали, що цей бюджет повинен стати наслідком попереднього прийняття низки інших рішень. Якщо не змінити ціни на газ, то ми нічого не можемо змінити у економіці. Якщо не збалансувати Пенсійний фонд, то ви теж нічого не зміните. Що ви зробите? Уріжете заробітну плату? У бюджетній сфері й так урізано, там практично нема номінального підняття.

У своїй записці ще в січні я написав, що негайно слід прийняти новий бюджет.

– Криза ще не сягла дна?

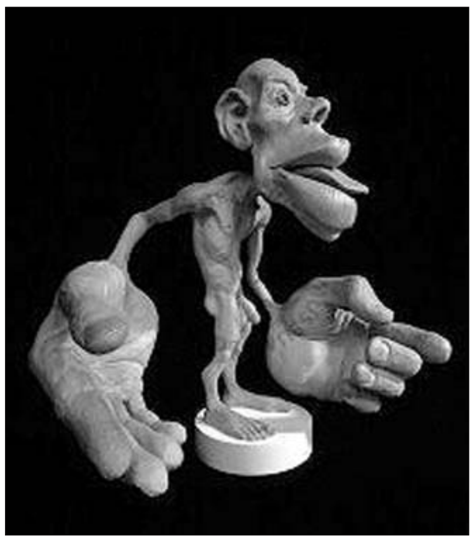
– Я, на жаль, не бачу причин, чому криза має зупинитися. Банк перестав бути елементом формування споживання. Кредитів не видають. Зовнішні ринки ростуть чи падають? Падають. Бюджет збільшив чи зменшив замовлення економіці? Зменшив. Доходи людей впали. Яким чином має рости економіка, якщо всі канали формування попиту зменшені. Якщо ці канали не будуть відновлені, не буде вжити системних заходів з відновлення споживання, кризу буде важко зупинити.

(УНІАН)

ЗА ХУТОРОМ-МИХАЙЛІВСЬКИМ

ХТО Ж НАЙБЛИЖЧИЙ ДЛЯ МОСКВИ?

"Рупор Кремля" підхвалює Тимошенко за "передбачуваність"

Кремль, обпікшись на виборах 2004 року, цього разу не ставитиме на жодного з кандидатів у Президенти України. Про це в інтерв'ю тижневику "Коментарі" заявив представник Росії при НАТО Дмитро Рогозін. Цей дипломат, відзначає видання, часто виконує роль рупора для озвучування зауваг, які Кремль не може висловити офіційно.

Зокрема, Д.Рогозін зазначив, що нинішні україно-російські відносини нагадують ситуацію важкої сімейної сварки, після якої, однак, має настати примирення. "Це стадія, коли сталася сімейна сварка, побили посуд, наговорили один одному всяких матюків. Тут нічого хорошого немає, але після неї повинна наступити інша стадія – стадія серйозної розмови, примирення", – заявив Д.Рогозін. На його думку, Росія вже зараз готова до розмови. "Ви ж бачите, що в Росії стабільна політична влада. Тут все гранично зрозуміло. Але те, що відбувається в Україні, – це бразильський серіал. Дівчина Юля метається між двома Вікторами. І, незважаючи на те, що ім'я "Віктор" перекладається як перемога, вони від перемоги далекі", – пояснив він.

Водночас російський дипломат відзначив передбачуваність політики Юлії Тимошенко, принаймні, у вирішенні газового конфлікту. За його словами, Ю.Тимошенко – "досить зрозумілий і передбачуваний політик. Ми розуміли, що їй потрібний результат, успіх на переговорах, нам теж потрібний був результат і успіх, так само, як і європейцям. Усі були зацікавлені в тому, щоб якнайшвидше завершити цю газову історію. І потім ми знайшли компромісне рішення".

"Що стосується спілкування з іншими політичними персонажами, там все набагато складніше. Занадто багато якихось наносних відчуттів, зайвої заідеологізованості влади, і в першу чергу Віктора Андрійовича Ющенка", – заявив Д.Рогозін.

Але, незважаючи на цей позитивний досвід, Кремль, на думку Д.Рогозіна, на майбутніх президентських виборах в Україні не буде робити ставку на Ю.Тимошенко.

"Кремль, на мій погляд, настільки обпікся на виборах 2004 року, що цього разу жодного прямого залучення Кремля не буде. Ми зрозуміли, що це безрезультатно. Наше втручання викликає зворотну реакцію: деякі громадяни України вважають, що слід чинити на зло Кремлю, і підтримують не тих, кого Росія вважає по-добросусідськи настроєним політиком. Тому нехай тепер сам український електорат визначається, хто йому дорогий, а хто ні", – сказав він.

Проте на посаді Президента України цей "рупор Кремля" волів би бачити прогнозованого й прагматичного політика.

"Багатьох українських політиків я знаю особисто, вони прекрасно знають мене, і мені однаково, кого обере український народ. Але мені б дуже хотілося, щоб народ вибирав більш передбачуваних людей, які керуватимуться не новими ідеологемами, щоб довести, що Христос був українцем, а почнуть розмовляти прагматично", – резюмував політик.

УКРАЇНА І СВІТ

ФЛІРТ З ВЕДМЕДЕМ-"ШАТУНОМ"

Можна спрогнозувати, що заперечень на це з боку польського керівництва не буде – Америка далеко, натомість Росія з її енергоносіями, а тим більше Німеччина – поруч. Польський істеблішмент, починаючи від прем'єра Дональда Туска, і закінчуючи впливовими бізнесовими колами, не приховує своїх "прагматичних" проросійських симпатій.

У свою чергу, у парламенті Чехії відклали розгляд питання про ратифікацію угоди з США щодо розміщення на території країни елементів американської протиракетної оборони.

А французький міністр оборони заявив, що Україну і Грузію не можна приймати до лав НАТО без консультацій з Росією.

Відтак посли Польщі, Угорщини та Чехії в Україні вважають, що для вступу України в НАТО необхідно досягти політичної стабільності та врегулювати спірні питання з сусідами.

Таким чином, напрошується висновок, що, можливо, провідні світові гравці напередодні лондонського саміту досягли консенсусу в "російському" питанні. Однак що це може означати для України? Чи не буде ця, очима деяких геополітиків як Сходу, так і Заходу, "сіра", або ж "буферна зона" кинута в якості відкупної кістки в пащеку грізного і вічно голодного російського "ведмедя"? Результатом цього може стати згортання, або, в кращому разі, заморожування і без того кволих європейських і євроатлантичних ініціатив Києва. За умови реалізації такого похмурого сценарію це, зрештою, у недалекому майбутньому створить для Європи, ситої і засліпленої безкінечним потоком російських енергоресурсів, зовсім іншу реальність буття і призведе до новітнього поділу європейського континенту з усіма наслідками.

Принаймні, історичний прецедент сімдесятирічної давності маємо.

Тоді прем'єри Великобританії і Франції разом з Муссоліні і Гітлером розпорядилися долею Чехословаччини.

Яка країна сьогодні може стати предметом торгу?

А для ситих німців, французів іже з ними принагідно нагадаймо: всі угоди з Москвою не варті паперу, на якому вони написані.

Закінчення. Початок на 1-й стор.

Михайло СИДОРЖЕВСЬКИЙ

ТЕАТР АБСУРДУ

Борис ФЕДІР

Наприкінці лютого Леонід Кравчук раптом звернувся до Президента України Віктора Ющенка з пропозицією відмовитися від президентської посади. У чім причина того, що у складний для України час пан Кравчук вимагає від чинного очільника держави залишити свій пост? Як досвідченому політикові йому відомо, що такий вчинок міг би призвести до непередбачуваних наслідків. Щоб відповісти на це питання, необхідно нагадати основні факти біографії екс-президента.

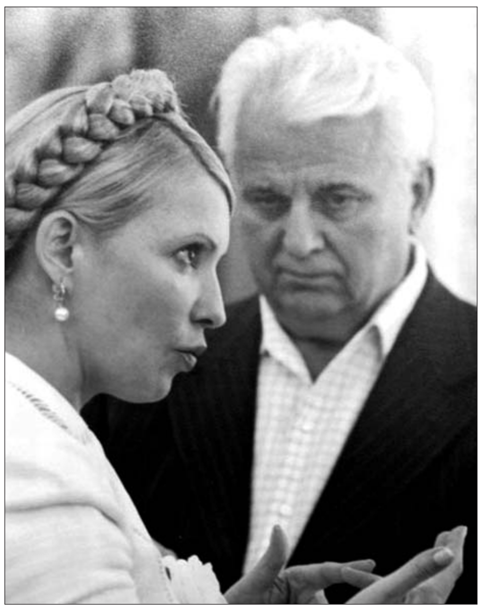
тиукраїнські сили як учасника різних шоу. Останнім часом неозброєним оком видно, що він обслуговує тандем Ю.Тимошенко – В.Медведчук.

Мене зацікавило його маніакальне несприйняття особи Віктора Ющенка. Він знаходить будь-які приводи, аби принизити останнього, хоча В.Ющенко здебільшого приймає державотворчі ухвали. Я впевнений, що пан Кравчук просто заздрить чинному Президентові. Напевне, відчуває, що у моральному відношенні Ющенко є людиною набагато вищою.

ПОЛІТИКАН

на службі в Тимошенко-Медведчука

Леонід Кравчук – колишній головний комуністичний ідеолог у команді першого секретаря ЦК КПУ Володимира Щербицького. У грудні 1991 року був обраний на посаду Президента України до 1994 року. Під час його керівництва деякі політики звинувачували Кравчука у вивезенні значної доларової суми до Ізраїлю, хоча цей факт не підтверджений юридично.

Після складання президентських повноважень не облишив політичної орбіти. Наприклад, керував передвиборчим штабом кандидата на посаду голови Київради Григорія Суркіса. Пізніше Л.Кравчук перебував у керівництві партії СДПУ (о), що була дітищем одіозного мільйонера Віктора Медведчука. Але ця партія зазнала нищівної поразки на виборах. Та невдачі не засмутили Л.Кравчука. Роками він підтримував різні дії Л.Кучми та В.Януковича. І не лише підтримував, а й прилюдно пишався цим, розуміючи, що його кроки можуть призвести до втрати Україною державної незалежності.

У перші роки незалежності я ще сподівався, що діяльність Л.Кравчука здатна принести користь українському суспільству. Але після того, як інфляція зросла в тисячі разів, зависло у повітрі питання повернення втрачених в ощадбанку грошей, коли він продовжував підтримувати антиукраїнські сили, я дійшов висновку, що Л.Кравчук – політикан, якому не можна довіряти. Досі соромно, що бодай на короткий час я повірив цій людині, яку використовують ан-

Повернімось до демаршу Л.Кравчука від 24 лютого 2009 року. Невже на основі несприйняття особи Ющенка він втрачає здоровий глузд? Виникає запитання: а яку користь приніс Кравчук? Якщо Леонід Макарович так піклувався долею держави, то чому не зробив рішучих кроків для припинення вакханалії в стінах Верховної Ради? Протягом останніх років вона фактично не працювала та перетворилася на рупор антиукраїнської пропаганди. Не чути голосу Кравчука також і щодо справедливого вирішення питання про визнання ОУН-УПА як воюючої сторони під час Другої Світової війни."Ветерани" з репресивних органів щомісячно одержують 15-20 тисяч гривень з народної кишені, а справжні борці за створення української соборної самостійної держави животіють на мізерні гроші. Не висловлював Леонід Макарович обурення і тоді, коли депутати ВР прийняли низку ганебних законів, створивши райське життя для себе та своїх родин, та водночас приховавши свої злочини за недоторканістю. Не чути голосу Кравчука і на захист єдності України, хоча його однодумці з БЮТу та ПР штучно розпалюють ворожнечу між населенням різних регіонів України. Не видно його і серед борців з корупцією. І подібних прикладів чимало.

То хто ж ви такий, Леоніде Макаровичу? На чий млин ллете воду?

с.Нижні Гаї Дрогобицького р-ну Львівської обл.

ІСТОРІЯ І СУЧАСНІСТЬ

ЧЕРВОНИЙ ШАБАШ У ЧЕРНІГОВІ

У Чернігові, в музеї-заповіднику ім.М.Коцюбинського, почала свою роботу представлена Службою Безпеки України виставка "УПА. Історія нескорених". У день її відкриття біля музею з'явилося одразу 2 пікети: молодіжний від Конгресу Українських Націоналістів і ліво-пенсійної орієнтації під прапорами КПУ, ПСПУ. "Рішуче" налаштованих лівих, в т.ч. депутатів міської і районної рад, працівники СБУ на виставку не пропустили.

Мітингувальники під червоними прапорами висловів не добирали. Ображаючи працівників СБУ і представників влади, вони називали відкриття виставки про УПА провокацією і кричали: "Мы вас всех запомнили, мы вас всех знаем. И все равно вы будете нести ответственность за злодеяния, которые учинили в Украине. Придет к власти нормальный человек и вас найдут. Мы видели, как вчера в Херсоне люди вышвырнули таких из администрации и заняли первые этажи. Будет такое и в Чернигове. Вам вспомнят все".

Звертаючись до молоді з КУН, "червонозоряні" прапороносці були відверті: "Думайте, пока время есть. Пока не взяли в руки топоры, шашки и прочее оружие".

Молодь під червоно-чорними і державними прапорами відповідала: "ОУН-УПА – державне визнання!"

Тим часом у приміщенні музею представники громадськості, влади і присутні на відкритті науковці оглянули представлені стенди.

У своєму виступі представник Українського інституту національної пам'яті в Чернігівській області Сергій Бутко зокрема зазначив:

– На виставці, яку представляє Служба Безпеки України, у порівнянні з попередніми виставками, на третину збільшена кількість матеріалів з архівних справ, які раніше були нікому невідомі. Наприклад, додані матеріали про Шухевича, з видавничої діяльності УПА, зі щоденного життя повстанців.

Ті 500 фотокарток є унікальні, і більшість з них демонструються вперше. Я дізнався, що Галина Кузьменко з села Нова Басань (Бобровицький район Чернігівської області) була чудовою кулеметницею в одній із сотень на Волині.

Друга відмінність виставки у тому, що працівники УСБУ в Чернігівській області створили два стенди, які показують діяльність ОУН в Чернігівській області.

Тут представлено три епізоди. Це діяльність осередку ОУН у селі Конашівка Борзнянського району (1947–1949 роки), діяльність чернігівського театру "Січ" у 1941–1942 роках, що знаходився у будинку будівельників. Театр підтримував зв'язок і фінансувався через ОУН-УПА. І третій розповідає про випадок, який стався з вчителькою початкових класів Мотроною Лук'яшиною. Їй повстанці передали звернення до вчителів. Але, не провівши жодної агітаційної діяльності, вона отримала 25 років арешту...

З лекцією-презентацією виставки перед присутніми виступив кандидат історичних наук, директор Галузевого державного архіву СБУ Володимир В'ятрович, який зокрема сказав:

– Виставка суттєво доповнена матеріалами з розсекречених архівів Служби Безпеки України. Мова йде про 9 нових стендів, які показують невідомі документи, фотографії з історії Української Повстанської Армії.

Цікаво презентувати цю виставку на Сході чи на Півдні України. Тут більше відчутна спрага до цієї інформації. Люди дуже уважно слухають, ставлять цікаві запитання. І, відповідно, відчуваєш, що допомагаєш людям розібратися у складній історії. Сергій Бутко може багато розказати про чернігівців, які брали участь у повстанському русі. І справді, це одна з областей, яка дала багато героїв у лави Української Повстанської Армії.

Символічно, що стоять пікети під червоними прапорами в основному з людей старшого і похилого віку, які не готові зайти до зали, переповненої молоддю.

Прес-служба ЧОО КУН

ДОПОМОЖІТЬ ЗБЕРЕГТИ

Городенківський цукрозавод

У першій декаді лютого відбулося засідання ради Об'єднання національно-патріотичних партій і громадських організацій Городенківського району Івано-Франківщини та політради Городенківської районної організації Конгресу Українських Націоналістів разом із засновниками і радою музею "Борцям за волю України".

Обговоривши стан справ, що склався довкола приватизації Городенківського цукрового заводу, громада вирішила звернутися через газету "Нація і держава" з відкритим листом до всіх найвищих очільників України – Президента Віктора Ющенка, Прем'єр-міністра Юлії Тимошенко, голови ВР Володимира Литвина, міністра промислової політики В.Новицького, голови Івано-Франківської ОДА М. Палійчука і начальника Городенківського міжрайвідділу СБУ К.Незвецького.

У листі, зокрема, говориться:

"Не можемо бездіяльно споглядати, як руйнується українська переробна промисловість, в тому числі й цукрова. У нас, на Городенківщині, місцева цукроварня побудована ще за Австрійської імперії, і не одному поколінню краян слугувала джерелом добробуту. Для селян цукровий завод – то потужний стимул для вирощування цукрових буряків, що давало змогу здавати сировину та отримувати прибутки. А ще господарники здобували продукти відходів від переробки цукросировини (жом і мелясу) – важливі компоненти у відгодівлі худоби. Для мешканців міст і доколишніх сіл Городенківський цукровий завод є ще й постачальником додаткових робочих місць. Відтак і місцеві бюджети одержували додаткові фінансові надходження, а держава мала в арсеналі чудовий стратегічний продукт – цукор.

Маніпуляції з приватизацією Городенківського цукрозаводу в останнє десятиліття призвели до того, що важливий промисловий об'єкт в інфраструктурі нашого краю перестав працювати. Як стало відомо, завод уже знято з державного реєстру. Його теперішній власник, взявши під заставу солідний кредит у банку "Форум", довів підприємство до банкрутства, а сам зник.

Не можна допустити, щоб наш цукрозавод знищили, порізавши на металобрухт. Адже сільськогосподарський район, який традиційно впродовж двох століть спеціалізується на вирощуванні цукрового буряка, може залишитися ні з чим.

Ми звертаємося до всіх керівників з вимогою, доки не пізно, стати на захист Городенківського цукрозаводу, а значить на захист благополуччя людей як складової добробуту всієї держави. Адже наш завод для монополістів, які придбали його за безцінь, нехтуючи нашими приватизаційними сертифікатами, – то спосіб позбутися конкурентів шляхом його ліквідації. А для місцевого населення навпаки – гарантія кращого майбутнього. Бо кризу в державі можна подолати тільки підтримуючи власного виробника, що продукує конкурентоздатні вітчизняні товари.

Переконані, якби господарями Городенківського цукрового заводу стали місцеві сільськогосподарські товаровиробники, підприємство запрацювало б по-новому. Це була б значна державна підтримка села не на словах, а на ділі.

Просимо СБУ звернути увагу на події довкола Городенківського цукрозаводу та сказати своє слово.

У зв'язку з обставинами, що склалися, громадськість Городенківщини висловлює либоку стурбованість і просить всіх державних очільників знайти можливість для РЕПРИВАТИЗАЦІЇ Городенківського цукрового заводу. Це реальний крок назустріч людям...

Наш завод для багатьох людей був джерелом виживання і таким має залишитися".

Свої підписи під відкритим листом поставили, зокрема, голова ради Об'єднання "Правиця" І.Григорчук, голова Координаційної ради демократичних партій і громадських організацій Городенківського району І.Романюк та заступник голови РО КУН М.Хамець.

Олександр НОСЕНКО

СТОРІНКИ ПАМ'ЯТИ

ЗВІРЯЧИЙ ОСКАЛ НЕЛЮДІВ

Пам'ятай про злочини комуно-московського режиму

Український народ, мабуть, найпробачливіший народ у світі. Жодна нація ніколи не дарувала іншій навіть десятої частини злочинів, скоєних проти неї.

Більше того, наша вроджена толерантність (а це ознака висококультурної нації) не дозволяє нам згадувати минуле в тому світлі, в якому воно було. Наприклад, з голодоморами вже якось так виходить, що ця біда спіткала нас не лише в 33-му році. А ще ж був 21-й, 47-й. У 1918 році, коли червоні орди вторглися на нашу землю, теж почався голод. Комісари вигрібали дощенту хліб та вивозили у завжди голодний Петроград. Три місяці господарювання комуністів призвели до народних повстань. А хто пам'ятає їхніх ватажків? Забули! А чому? Тому, що Москва, повернувшись до влади в Україні, заколисала українців гарними міфами про народний спротив німцям, а не росіянам. І якось так вийшло, що ми пробачили "своїм", переклавши їхню вину на "чужих". І мало хто згадує, що тумени Муравйова (а як інакше назвати ці бандформування?) нищили насамперед українців. Розстрілювали людей у вишиванках, з документами від української влади, тих, хто розмовляв українською. Та коли втретє червоне лихо запанувало в Україні, почалася пропаганда, що в минулому стріляли лише буржуїв. І, мовляв, ми ж любимо українське сало, пробачте – українців і ніколи б їх не нищили.

І що ж сталося? Заколисаний демагогами народ сприйняв це за правду. Коли почався штучний голод, українці співали коломийки про голодуюче Поволжя. Сьогодні ж історики навіть не знають, скільки загинуло – 3, 5, 9, 15 мільйонів? Винуватці кажуть, що голод був через неврожай в усьому СРСР. А чому ж він захопив лише українські регіони?! Чому вмирали в Поволжі переважно українці, а не росіяни? Чому гинули українці Кубані? Чому в тій же самій Україні не вмирали інші народи?

Ті ж гарні хлопці-комуняки встругнули нам ще й 47-й. Хліб відправили до Болгарії, Франції, а наші люди – пішли на той світ. І знову – не вродило! Виходить, що російсько-комуністична влада – це ледь не найвищий вияв народовладдя, а негаразди з українцями – просто стихійне лихо, ніяк не пов'язане з політикою комуністів.

Не лише голодомори стали проявом комуно-московського лицемірства.

Зробивши танків, літаків, гармат та іншої зброї більше, ніж в усьому світі, комуністичний режим спробував завоювати світ. Для цього було ще й викохано скаженого пса – гітлеризм – щоб з його допомогою створити необхідну ситуацію для поневолення світу. І коли пес зірвався з цепу й почав хвацько гризти карк свого годувальника, комуняки заволали пробі. Вільний світ було поінформовано про те, що радянська влада бореться за мир і бажає допомоги. Світ прийшов на допомогу. В найстрашніших битвах було зламано хребта гітлеризму та його посіпакам. Англія поклала всі сили, США переобладнали всю країну на випуск військової продукції, Франція розпочала партизанську війну, польські легіони, канадські формування, добровольці всього світу поклали сили і життя на олтар перемоги. І що? Де книга російською чи українською мовою про це? Зате в СНД знають, що війну виграв СРСР.

Жертви Голодомору

СРСР готував рабство всьому світу. Фашисти Німеччини захопили достатньо доказів про це, коли окупували частину країни. І що? Москалі сказали: це, мовляв, геббельська пропаганда! І світ повірив. І ми також. Знову на ті ж граблі, тією ж ногою. Часто чуємо про злочини гітлеризму, але всі мовчать про злочини комунізму. Наче не було знищено 66 мільйонів жителів лише за те, що вони не любили комунізм. Переповнені концтабори, сумнозвісні трійки, масові страти арештованих без суду, – це що, теж гітлерівські злочини? У відповідь комуно-єзуїти брешуть: та то ж Сталін! Європою прокотилася хвиля радянської армії, залишивши руїни, трупи, вона грабувала й гвалтувала, стріляла й катувала. І що? Хто, крім Балтії, це згадує? А чому мовчить східна Європа?

А була ж ще Корея, в якій "не брали участі" радянські військовослужбовці, В'єтнам... І карибська криза, де Радянський Союз зі своїм придуркуватим керівництвом пішов ва-банк. І що? Знову Кремль відбувся жартом: мовляв, ми хотіли просто врівноважити шанси на перемогу. Знову облудні комуняки вигадали гарну казочку й заколисали нею світ.

Після Куби почався розбій: Близький Схід, Африка, Бангладеш, Латинська Америка, вбивство президента Кеннеді (його вбили на роковини Карибського сорому СРСР руками радянського найманця й звинуватили капіталістичну систему). США не хотіли ядерної війни, й офіційний Вашингтон прийняв версію комуністів, щоб зберегти планету від загибелі. Посилювалося нагромадження ядерних зарядів, виготовлення носіїв для його доставки в усі куточки планети, розробка бактеріологічної та хімічної зброї. Навіщо? Комуністи зрозуміли, що людство підкорити не вдасться, і вирішили його знищити. Горбачов почав перебудову не для того, щоб зберегти СРСР, а щоб врятувати людство, принаймні його російськомовну частину. Бо на середину 80-х виявилось, що територія вільного світу майже повністю захищена від удару СРСР, а сама імперія Зла могла захистити лишень Московську область.

Останнім оскалом комунізму став ДКНП. Він утворився задовго до серпневих подій, але був у підпіллі. Упродовж двох років таємний кабінет робив свою справу: було відновлено табори ГУЛАГ, через які планувалося в найближчі роки прогнати близько 60 мільйонів громадян країни; заводи отримали спецзамовлення на випуск (терміново, до серпня 91-го) 5–6 мільйонів наручників; органи МВС різко збільшили кількість на 1 мільйон службовців; було підготовлено ордери на квартири, які були б звільнені від неблагонадійних, яких чекали табори; кожного робітника з міста повинні були "нагородити" 15 сотками землі з обов'язковою обробкою; в кожній партгрупі підготували списки невдоволених і противників комунізму (свого часу Рух опублікував сотні сторінок, які комуняки не встигли знищити). Та, нарешті, населення виступило проти кліки. Та злочинцям знову все зійшло. Арештовані путчисти були невдовзі звільнені "за відсутністю складу злочину". Ніби вони не нищили після своєї перемоги громадян СНД та Балтії. Функціонери від номенклатури стали мільярдерами, керівниками демократичних партій, прем'єрами чи президентами Російської Федерації чи її філіалів на теренах СНД. Вони, виявляється, гарні хлопці, газом торгують, нафтою, не хочуть війни, примушують до миру мілітаристичний режим Саакашвілі, який, мабуть, планував відновити владу грузина на весь СНД. Мабуть, було навіть розроблено план звільнення Грузії від влади "фюрера" й перетворення країни в квітучу російську провінцію зі столицею у Цхінвалі. Та не вдалося. Українські "Гради" перемісили і позиції агресора, і його плани. Довелося вдовольнитися Поті й міжнародним бойкотом. Але знову вирнула казочка – ми гарні хлопці. Ну, пожартували і все.

А тепер про останні події. Тепер у нас в квартирі газ, точніше – "Газпром". Хоче влізти в нашу хату, як вліз до Кремля. В солдатських, пробачте, гебістських кирзових чоботях. І знову збираються відбутися жартом. Може, досить? Може, будемо пам'ятати кожен крок? Не може – необхідно!

м. Олександрія
Кіровоградської області

ГАНЬБА ЗАПРОДАНЦЯМ!

У ПОЛОНІ ОБЛУДИ

Відкритий лист депутату Верховної Ради України В.Колісниченку (фракція Партії регіонів)

У 8-му номері газети "Голос України" за 20 січня розміщено статтю народного депутата В.Колісниченка "Про заборону реабілітації та героїзації фашистських колабораціоністів". У цій статті народний депутат Партії регіонів Колісниченко пафосно заявляє про необхідність притягнення до кримінальної відповідальності осіб, які намагаються героїзувати членів ОУН,УПА, Січових стрільців, Української Головної Визвольної Ради (УГВР). Для цього тов. Колісниченко пропонує внести відповідні зміни у Кримінальний кодекс України, передбачивши встановлення відповідальності за героїзацію та навіть за саму згадку вищеназваних організацій у вигляді позбавлення волі від п'яти років до довічного ув'язнення. Така відверта антиукраїнська постановка питання представником "п'ятої колони" вимагає однозначної реакції з боку українських сил.

Беручись за тлумачення гострої проблеми, тов.Колісниченко щонайменше мав би почитати історичну літературу, праці людей, які на науковому рівні, а не керуючись власними симпатіями та комуністичними догмами, досліджували історію. У рамках Нюрнберзького процесу жодним словом чи документом діячі ОУН-УПА не засуджені, і вирок щодо їхньої діяльности – це вимисел чистої води.

Щодо "співпраці" націоналістичного руху з німцями, то її реальний початок слід віднести до 30 червня 1941 року, а саме – проголошення "Акту відновлення Української держави" у Львові, коли німецька адміністрація жорстко придушила всі спроби оголосити відновлення державности. В липні 1941 року гестапо заарештувало С.Бандеру, Я.Стецька, крайовий уряд і 300 членів ОУН. Остання розпочала підготовку до боротьби проти Німеччини. ОУН швидко перейшла в підпілля, тому що гебітскомісари і СД одержали інструкцію безоглядно знищувати членів ОУН, застосовуючи до них гостріші міри, ніж до комуністів, як це споміщалося в архівних матеріалах "Звіту про діяльність ОУН на східноукраїнських землях". На першій конференції ОУН(б) у вересні 1941 р. було вирішено "проводити пропагандистсько-роз'яснювальну роботу для активізації боротьби з німецькими окупантами й переходити до активного збройного спротиву". У середині липня 1942 року Головна команда УПА видала наказ усім своїм "летючим бригадам" негайно розпочати заплановану другу фазу: збройні акції проти гітлерівців не тільки щодо адміністративних органів, а й також у всіх пунктах військово-стратегічного значення, а особливо – у системі транспорту та постачання фронту скрізь – від Чорного моря до Білорусії і Балтики. Відколи, пане Колісниченко, боротьба з окупантами стала злочином проти народу?

Складається враження, що народний депутат та його колеги ще й досі не позбавились комплексу меншовартости і намагаються накинути його всім іншим громадянам України. Вони так і залишились "радянськими людьми", позбавленими національних ознак і осліпленних комуністичною ідеологією, котра не визнає існування іншої думки. Однак ми живемо в Україні, ми – українці, а українці мають пам'ятати свою, а не радянську історію, шанувати своїх героїв, що боролися і клали життя за власну державу. І саме окупантами й чужинцями вважаємо ми катів українського народу, які творили штучний Голодомор 1932–1933 років, розстрілювали і нищили мільйони людей в ГУЛАҐах та на Соловках, руйнували церкви і плодили бездуховність, наслідки якої ми зараз пожинаємо.

Тому, пане Колісниченко і вам подібні, – Ви не є громадянином України, оскільки Ви відверто виступаєте за знищення української державности, української нації та культури, Ви не визнаєте мову, традиції українського народу і Ви – спадкоємець упорядників емських указів та валуєвських циркулярів, наказів №226, законів про "п'ять колосків", ніколи не змиритесь з існуванням Української самостійної та соборної держави. Ви будете знищувати все українське.

Люди й самі знають, хто в нас герої, а хто зрадники. Депутат Колісниченко сіє ворожнечу, бо таким чином відволікає увагу народу від власної злочинної діяльности як депутата Верховної Ради "ненависної йому" України.

P.S. На завершення хочеться зауважити, що в ряді великих успішних цивілізованих країн існує кримінальна відповідальність за неповагу до державних символів, мови та національної культури, і тим більше існує відповідальність за антидержавну пропаганду. Стосовно чого ми пропонуємо внести відповідний законопроект у Верховну Раду України.

Прийнято на засіданні проводу
Хмельницької районної
організації КУН

ІДЕОЛОГІЯ І ПОЛІТИКА

ЗУПИНИТИ РЕЙДЕРСЬКУ АТАКУ НА НАЦІОНАЛІЗМ

Андрій ЛЕВУС

Девальвація цінностей набуває небезпечних масштабів. Нема нічого святого для торгашів від політики. На політичному аукціоні розпродується все і вся. Надійшла черга націоналізму.

В Україні націоналізм намагаються приватизувати то яскраві вождики, які на хвилі націонал-популізму вже вкотре марно прагнуть пролізти до парламенту, то штатні провокатори, які своїми екстремістськими діями лише дискредитують ідею нації.

Однак, націоналізм – це явище понадпартійне. Його неможливо виміряти рейтингами й описати звичними політологічними категоріями. Націоналізм не вписується в жодну політичну систему координат. Він не визнає поділу українців на "помаранчевих", "біло-синіх" та "біло-сердечних". В цьому і є перевага націоналізму. Більше того, націоналізм переважно не потребує голосного афішування та реклами. Не маніфестація "ізму" є потрібною нації сьогодні, а, як казав Ленкавський, "діяння та мислення в інтересах нації". Хто був більшим націоналістом Великобританії: акцентований "націоналіст" Captain Мослі, який фактично був "п'ятою колоною" III Райху, чи консерватор Черчілль, який врятував Британські острови від окупації? Чи зробив де Голль для Франції менше через те, що вголос не називав себе націоналістом?

Час значків, смолоскипних походів, камуфляжів і чорних сорочок минув. Хто цього не розуміє, страждає насамперед інфантильними, квазіромантичними уявленнями про націоналізм. Діяльність таких горенаціоналістів не принесе нації нічого доброго. Навіть навпаки – є хорошою картинкою для ворожих телеканалів.

Націоналізм XXI століття не потребує мілітаристської бравади. Так, як і не потребує надмірного пафосу та екзальтації. Націоналізм має незмінну ідеалістичну мету – велич Нації і розвиток Держави. І на шляху до досягнення цієї мети необхідно керуватися лише трьома критеріями: успішністю, доцільністю та ефективністю. Все інше – зайвий шкідливий естетизм та піжонство, які лише заважають справі. В тридцяті роки XX століття, очевидно, націоналісту був необхідний револьвер. В XXI столітті йому швидше знадобиться відмінна освіта та успішний соціальний статус, щоб ефективніше захищати націю.

Нові вождики, які претендують на лідерство в націоналістичному русі, намагаються спростити ідеологічну базу націоналізму. "У всьому винні жиди, москалі, комуністи та кадебісти" – чуємо в їхніх "нагірних проповідях". Такий "ідеологічний" фаст-фуд вони називають націоналізмом. Звичайно, знайти "крайніх" ззовні легше, аніж визнати, що нація хвора й потребує духовного очищення та зцілення. Легше перенести відповідальність на реальних і уявних ворогів, аніж взяти її на себе. Це шлях в нікуди. Це шлях слабких духом гешефтярів від "націоналізму". Психологічна залежність від супротивника спотворює реальну оцінку ситуації й шкодить справі. Міф про те, що "українці бідні, нещасні створіння, які стали жертвою чужинецької експансії" є дуже небезпечним. Він провокує національну лінь, заважає процесу одужання від хвороби холуйства, безхребетності та моральної деградації провідної верстви. Націоналізм, насправді, ставить чіткий діагноз – в поневоленні українців винні насамперед самі українці, а не "трагічна історія" чи "невдала географія". Наша еліта занепала морально і духовно. Козаки стали свинопасами. Тому нас і завоювали. Тому замість ображених прокльонів на адресу "світової змови проти українства" треба брати на себе відповідальність за націю і діяти в її інтересах, що і є головним завданням провідної верстви.

Ще одна "жертва комунізму" і "послєдиші Лєніна", готові лягти гноєм для московської імперії

Квазінаціоналістичні вождики і отаманчики, здається, забувають, що українці мають свою державу. Звичайно, існуюча держава не є ідеальним утворенням. Тотальна критика всього і вся, що відбувається в країні з боку таких "націоналістів", насторожує. Націоналіст сьогодні має підтримувати все, що йде на добро нації, незалежно від того, хто є ініціатором цих позитивних процесів. "Все робиться не так, як має бути", "влада боїться" – лише чуємо від "реальних націоналістів". Існують і небезпечні спроби приватизувати націоналізм. Націоналізм за своїм визначенням не може бути власністю однієї структури. Націоналізм є власністю всієї нації.

Український націоналізм вже неодноразово відбивав "рейдерські атаки" різного роду пройдисвітів та провокаторів, які прагнули заробити на ньому політичний та фінансовий капітал. Націоналізм має стійкий імунітет до авантюристів різного пошибу. Однак мусимо робити все для того, щоб націоналізм не став предметом політичного торгу, а потім, як наслідок цього, – суспільного розчарування. Для цього необхідно йти в народ і нести йому правду національної ідеї. Ознайомлений з основами ідеології націоналізму, його історією та традиціями, народ сам відрізнить зерно від полови.

Націоналізм – це не політична гра, як це подають шулери, а важка і рутинна праця, яка, втім, протягом століть дає свої плоди. І найкращий з них – сам факт існування української нації.

ЧИТАЦЬКА ПОШТА

ТРИ МОГИЛИ – ДВА ПІДХОДИ

Під час окупації Вінниччини німецькими військами відбувалось грандіозне будівництво військових об'єктів: гітлерівської ставки "Вервольф" під Вінницею, ставки Герінга в Черепашинецькому лісі під Калинівкою, аеродрому в Калинівці.

На будівництві цих об'єктів працювали близько 40 тисяч військовополонених з 14 країн світу. Згодом їх розстріляли. Врятуватися пощастило тільки одній людині.

Відомо, що у селі Коло-Михайлівка, де будувався "Вервольф", розстріляно близько 14 тисяч військовополонених. Решту позбавили життя в інших навколишніх селах, у тому числі в Калинівці. На будівництві аеродрому та ставки Герінга біля Калинівки працювали близько тисячі полонених, також згодом розстріляних. Близько 500 осіб розстріляли на території місцевого колгоспу та закидали в силосних траншеях. Калинівські старожили ще пам'ятають місце, де закопані ті бідолашні.

Решту розстрілювали на околиці Калинівки поблизу лікарні. Там досі є дві братські могили, де знайшли останній притулок і військовополонені з будівництва ставки "Вервольф", і партизани, і сільські активісти, і єврейське населення. Врятувався лише один поранений підліток – Лазар Перель, який згодом працював учителем в Калинівській школі №1 та розповідав учням про ці страхіття. В одній могилі покоїться близько 12 тисяч осіб, а в другій – близько 8 тисяч.

Доки в Калинівці була велика єврейська громада, вона своїм коштом утримувала ці поховання, збудувавши пам'ятники та огорожі. Зараз могили перебувають у жалюгідному стані, оскільки Калинівська міська рада посилається на брак коштів і не дбає про упорядкування. Могили заросли чагарниками та бур'яном, пам'ятники руйнуються.

У центрі Калинівки є ще одна братська могила, де поховано близько 200 чоловік радянських солдатів. Вона гарно благоустроєна, палає "вічний вогонь", сюди приносять квіти й вінки. До 65-ї річниці визволення Калинівки від фашистських окупантів йде реставрація пам'ятника, бо ж він – постійно на очах у місцевого начальства.

Три могили – і різні підходи. Хіба не однакові люди там лежать? Аби привести до належного стану занедбані поховання, можна залучити старшокласників, студентів технікумів та бізнесменів. Потрібно лише бажання міської ради.

Петро МОРОЗ,
голова Калинівської РО КУН

СПОГАД ОЧЕВИДЦЯ

ШРАМИ В ДУШІ

Публікація матеріалів про "козаків"-власівців на службі у гітлерівців нагадали мені: і я їх, "козаків", бачив у своєму селі Хопневі, коли вони разом з фашистами прочісували наш ліс "Обірок".

А було це, як пізніше пригадували мої батьки і сусіди, восени 1943 року. Тоді двоюрідний брат Олексій з кимось із сусідів, здається, Андрієм Лукашуком, прибіг від тростянецького поля, де вони чатували, чи не йде відтіль якась небезпека (а це могли бути й поляки, й німці). Чоловіки відразу – в ліс, а жінки й діти – у схрон! Був він замаскований між лісом та нивкою. Лаз до схрону був від лісу, з рову, який відділяв поле від лісу. І тепер, через більш ніж 60 років (було тоді мені чотири), я до дрібниць згадую ту тісноту схованки, темряву, ті тривожні хвилини: чи ж пронесе? Навіть знаю, що сидів з матір'ю у далекому лівому кутку, а бабуся – справа біля лазу, спостерігаючи через якусь щілину, що робиться на білому світі. Усі принишкли, коли баба Варка прошепотіла: "Ідуть!"

Вони, озброєні, йшли стежиною краєм лісу. І тут заплакав менший півтора-дворічний Антон, та так, що його почули знадвору: поставили кулемет і крикнули виходити. Одні по одному почали вибиратися з льоху люди. Тепер плакали всі, особливо тоді, коли нас загнали в рідну хату, бо вважали, що будуть палити, як уже було тоді у сусідньому селі – чи то Четвертні, чи Годомичах.

А в навстіж відчинені вікна заглядали оті "козаки" в кубанках зі словами: "Хотелі война? Вот імеєте!" І досі отой докір звучав для мене як загадка: хто хотів? Оті безпомічні жінки, діти?!

Плачі, моління ще більш посилились, коли нас почали виганяти з хати і гнати у бік центру села мимо ям. Думали: не спалили, то постріляють отут, біля цих готових уже могил!

...Зупинили нас на подвір'ї Філімончуків, знову загнали в хату, де якомусь чину у військовому давав пояснення через перекладача дід Самійло, мовляв, ховаються люди, бояться нальотів! На це офіцер дав "пораду": не втікайте, махайте білими хустинами, і ніхто вас не обстріляє! І не біжіть!

А вдома чекали пусті подвір'я, хата. Усе, що не було закопане, опинилося на возах, підводах "козаків"-росіян чи поляків із сусіднього Пшебража, які тоді знайшли захист у німців.

...А російські шовіністи звинувачують УПА, українських патріотів у зраді. Питається: у зраді кому? Сталіну?!

Валеріан ТИНЧУК

СТОРІНКИ ІСТОРІЇ

АНТИУКРАЇНСЬКИЙ ТЕРОР КДБ В ЄВРОПІ

Володимир РОМАНЧУК

На початку жовтня Сташинський отримав наказ полетіти в Мюнхен за подвійними фальшивими документами. Смертоносний "апарат" мав початково завезти у Західну Німеччину радянський дипломатичний кур'єр, але остаточно пістоль вмонтовано в консервну банку, щоб не знайшли митники у випадку контролю.

За дорученням, Сташинський мав виконати атентат на Льва Ребета в сходовій клітці будинку, де була українська редакція. Якби хтось несподівано став свідком смерті Ребета, він не повинен утікати, а вдавати, що "рятує" несподівано померлого на серцевий удар.

У Мюнхені Сташинський замешкав у готелі недалеко будинку, де містилась українська редакція. Одного дня, побачивши здалека Ребета, Сташинський піднявся на перший поверх будинку, а почувши, що Ребет увійшов до будинку і піднімається сходами, став сходити вниз... Коли вони зрівнялися, Сташинський вистрілив ампулку Ребетові в лице і, не оглядаючись, вийшов, по дорозі викинувши пістоль-шприц до потоку. Повернувшися в Берлін, телефонічно повідомив "Сергея", а до Москви вислав звіт з закодованим повідомленням, що він "привітав відому йому людину і що це привітання виконано добре".

В процесі Сташинський визнавав, що не міг відмовити виконанням наказу, бо мусив би рахуватися з гострими дисциплінарними карами. Одночасно "Сергей" вмовляв його постійно, що він може вважати себе "рятівником нації", виконуючи таке чи інше доручення. З морального боку вбивство видавалося б недопущене, але з політичного боку вважав тоді, що ворогів народу треба нищити, і такий вчинок правильний та виправданий. В нього сформувались переконання типової радянської людини, що "все є добре, що партія за добре вважає". Він діяв з наказу і з власного переконання.

Цитата зі слідчого протоколу від 14 вересня 1961 р.:

"Я поволі переконувався в правильності радянського режиму і щораз більше присвоював собі погляд, що все роблю для добра радянського народу... Я був переконаним комуністом і чинив з політичного переконання... Неповернення на батьківщину я вважав зрадою. Це випливало з мого комуністичного виховання. З другого боку, я співчував родинам моїх жертв, але ж ішлося про ворогів російського народу. Моє комуністичне виховання диктувало твердість... Коли в Берліні я побачив фільмовий тижневик (фільмова хроніка. – **В.Р.**) про похорон Бандери, це шокувало мене і спричинило мою переорієнтацію".

ПІДГОТОВКА І ВБИВСТВО СТЕПАНА БАНДЕРИ

У травні 1958 р. Сташинський з доручення "Сергея" їде до Роттердаму у зв'язку з відзначенням двадцятиріччя смерті полк. Євгена Коновальця (вбитого вибухівкою в Роттердамі радянським агентом у 1938).

В КДБ розглядали варіант: при допомозі вибухівки Сташинський виконає бомбовий замах на Бандеру саме при такій нагоді, незважаючи на можливу кількість інших жертв.

У Роттердамі над могилою Коновальця Сташинський побачив Бандеру, який був там головним промовцем.

У січні 1959 р. Сташинський отримав від "Сергея" доручення вислідити в Мюнхені Степана Бандеру, який працював на Цеппелінштрассе, 67, а проживав у місті під псевдонімом С.Попеля. Вислідивши квартиру С.Попеля, де фактично проживав Бандера, Сташинський повернувся в Берлін. Тут "Сергей" висловив йому своє задоволення та захоплення результатами розвідувальних дій у Мюнхені.

Могила С.Бандери на мюнхенському цвинтарі Вальдфрідгоф

У квітні Сташинського викликають до Москви, де в готелі зустрічається з Георгієм Аксентієвичем – одним з визначніших керівників КДБ, як його окреслив "Сергей". Серед довшої розмови, м. ін.; про деталі атентату на Ребета, Сташинський почув, що "рішено також ліквідувати Бандеру у відомий спосіб" і що йому "цю ліквідацію доручено".

Для Сташинського, що добре знав радянські відносини, було ясно, що таке рішення могло вийти тільки від колективного керівництва, з кола політично визначних людей – від уряду СРСР або від ЦК КПРС. Туди належав також Шелепін – голова КДБ.

Георгій Аксентієвич розповів про цю саму, але удосконалену зброю: дві трубки з двома отруйними ампулками і з окремою сіткою, завданням якої було затримати скалки скла, щоб вони не поранили лиця жертви і не залишили жодного сліду. Подвійна трубка і ампулка були призначені для охоронця Бандери, бо в Москві було відомо, що Бандера без охорони не ходить. Атентат повинен бути виконаний в будинку, де живе Бандера, або в гаражі при будинку. Сташинський отримав також патентові ключі до дверей цього будинку. Після розмови вони випили шампанське за успіх.

Отримавши зброю від зв'язкового офіцера, Сташинський у травні повертається в Берлін і дістає доручення полетіти до Мюнхена. Першого разу він не виконав атентату, бо, як пояснив зверхникам, зламався ключ до будинку, в якому знаходилася квартира Бандери.

У жовтні 1959 р. Сташинський дістав доручення з Москви полетіти до Мюнхена і виконати атентат на бандеру. Слідивши Бандеру, побачив, що він ходить раз з охороною, іншим разом – сам. Одного разу вислідивши, коли Бандера від'їхав з місця праці, Сташинський поїхав на вулицю, де знаходилася квартира Бандери, і чекав його приїзду. Побачивши, що Бандера під'їжджає сам, без охорони, рішив діяти. Патентовим ключем відкрив двері будинку і піднявся сходами вгору. Коли почув, що відчиняються вхідні двері, почав сходити вниз і зустрівся з Бандерою при дверях, з яких той намагався вийняти ключ одною рукою, бо в другій тримав торбинки з покупками. Сташинський спитав, "чи замок не функціонує", а Бандера, витягши ключ, відповів, що "все в порядку", при чому повернувся лицем до Сташинського. Тоді цей вистрілив обидві отруйні ампулки в обличчя своєї жертви. Не оглядаючись, Сташинський відкрив вхідні двері і попрямував до готелю по свої речі. По дорозі викинув ключі і зброю. Повернувшися до Берліна, повідомив "Сергея" і знов написав два звіти про свій вчинок, де повторив, що він "привітав відому йому людину і привітання було виконане добре".

На початку листопада 1959 р. в "ізольованій зоні" радянської комендатури в Берліні Сташинського з "Сергеєм" зустрів генерал КДБ (правдоподібно начальник тамтешнього управління КДБ), від якого Сташинський довідався, що за виконання обох завдань йому призначено бойовий орден "Червоного прапора" – фактично військовий орден, яким під час миру відзначаються тільки спеціальні заслуги. Генерал підкреслив, що це велике та надзвичайне відзначення, і тепер йому відкривається шлях до великої кар'єри і що в Москві він пройде спеціальний вишкіл.

Сташинського викликали до Москви для урочистого вручення ордена. Там найвищий зверхник поінформував Сташинського про його дальшу працю: річний спеціальний вишкіл КДБ, удосконалення німецької мови та точних знань про Німеччину, вивчення англійської мови та планування дальшої праці в Західній Європі. Він мав далі працювати, як за останні три роки, і виконувати атентати. В головному будинку КДБ його прийняв Шелепін (тодішній голова КДБ) і в присутності зверхників Сташинського в урочистій обстановці прочитав указ Президії Верховної ради СРСР від 6 листопада 1959 р., підписаний Ворошиловим та Георгадзе, про надання ордена, сам вручив його Сташинському, затримуючи в себе грамоту. При нагоді Шелепін детально розпитував Сташинського про обставини смерті Бандери.

Зверхники відмовляли Сташинському згоду на одруження з німкою Інге Поль. Тепер у присутності Шелепіна він повторив своє прохання і отримав від нього дозвіл на одруження при умові, що його німецька наречена переїде до Москви і погодиться на співпрацю з КДБ. Шелепін дав також згоду на подорож до Берліна, якої відмовляв зверхник Сташинського.

В розмові зі своєю нареченою він признався, що є українцем, що зветься Сташинський і є на службі державної безпеки СРСР. При цьому подав їй також передумови, поставлені йому для одруження. Тоді Інге Поль запропонувала втечу на Захід. Сташинський не прийняв такої пропозиції. Його політична переоцінка та душевна переорієнтація не пішли ще так далеко.

Наречена Інге погодилася виїхати з ним до Москви, і подорож відбулася на початку січня 1960 р. У Москві проживали кілька місяців у готелях. Сташинський старався про дозвіл поїхати до Берліна для одруження, але не міг такого отримати. Рахувався з думкою самовільно поїхати туди зі своєю нареченою. Несподівано дістав такий дозвіл у квітні, і вони повінчалися з Інге Поль у цивільному уряді та католицькій церкві і в травні повернулися до Москви.

Перебування в Москві посилило його внутрішню боротьбу і сумніви морального характеру, які почалися вже від вбивства Ребета, хоч тоді були вони слабкими. Тепер він виразніше усвідомлював цинізм його опікунів, які пропонували бомбовий замах на Бандеру в Роттердамі на могилі Коновальця. На застереження Сташинського, що там могли загинути невинні жінки й діти, "Сергей" зреагував: "вони також не звертали б уваги на наших жінок і дітей".

Німецька книга про адмірала Канаріса переконала його, що немає різниць між ґестапо і КДБ, а німецькі книжки про життя в Америці відкрили йому очі на кращий світ. Ці і подібні книги він мусив читати під час свого дальшого вишколу. Також польські комуністичні газети та віденська "Фольксштімме" з'ясовували ситуацію на Заході об'єктивніше, ніж радянська преса.

У готелі спостеріг, що його підслуховують. Шукаючи за блощицями, побачив кабелі підслухового апарату. Вже раніше зверхники закидали йому, що замість виховати свою жінку на радянську людину, він цілковито підпав під її вплив. Листи проходили нічим немасковану цензуру. Коли повідомив зв'язкового офіцера про вагітність своєї жінки, цей порадив зробити аборт – "таке в Росії дозволяється" – і це вдарило його як обухом. Найбільшим ударом стала відмова поїхати в Берлін на Різдвяні свята. Його дружина могла подорожувати, але він мусив залишатись у Москві.

Тоді він рішився розказати жінці всю правду про себе. Її порада була коротка: тікати на Захід. Він почав задумуватися, чи не втекти під прізвищем Йозефа Леманна як східнонімецький втікач, не признаючись при цьому, ким він є і які злочини виконав. Обговорювали з жінкою можливість зголоситися до посольства ФРН у Москві.

У січні 1961 р. Інге Сташинська виїхала до Східного Берліна, домовившись перед тим про таємний спосіб листування з чоловіком. Сташинському в березні не дозволено поїхати до Берліна з нагоди народження сина. Коли в серпні надійшла телеграма, що його син несподівано помер, Сташинський міг поїхати на похорон у товаристві зв'язкового офіцера КДБ, який пояснював своє товариство тим, що, можливо, американські розвідники отруїли його дитину, щоб заманити його самого до Берліна і там схопити.

ВТЕЧА

По розмові з жінкою, вони вирішили втекти до Західного Берліна на день перед визначеним терміном похорону дитини. Будиночок батьків дружини у підберлінському селі Дальґов був під постійною охороною радянських та східнонімецьких розвідників, які кружляли по навколишніх вуличках у трьох автах. Попри те, Сташинському з дружиною вдалося непоміченим вийти задніми дверима, пройти городами і під кущами добратися до дороги в сусіднє село Фалькензее. Там найняли автомашину і, об'їжджаючи Берлін від півночі, в'їхали без перешкод до Східного Берліна, а далі електричним поїздом до Західного. Там відвідали тітку Інге Сташинської, чоловік якої відвіз "Йоші", як його звали в родині жінки, до західної поліції. Втікаючи, Сташинський здавав собі справу з великої небезпеки, яка йому загрожує. Як зізнавав перед судом, радянських агентів, які втікають на Захід, раніше чи пізніше досягає рука КДБ. Рішився на втечу тому, що не хотів більше виконувати атентатів, щоб перестерегти людей і охоронити не тільки себе, а й інших.

Друкується за виданням: "Український Альманах–2007". Варшава. Збережено правопис оригіналу

Продовження. Початок у попередньому числі.

Далі буде.

НОВІ ВИДАННЯ

СПОГАДИ ПРО ПЕРЕЖИТЕ

Іван АНДРУСЯК,
"Нація і держава"

Правду кажуть, що талановита людина – талановита в усьому. Черговий том спогадів Михайла Зеленчука це незайво засвідчує. Іще б пак: талановитий вояк (ройовий, чотовий, бунчужний у курені "Бескид", а відтак командувач чоти особливого призначення), він виявляє надзвичайну людську мужність (був засуджений до смертної кари, яку лише в останню мить замінили на довгі роки ув'язнення) і на далекій Колимі геть несподівано, здавалося б, розкриває в собі дивовижний талант етнографа, скрупульозного дослідника звичаїв та мови рідного краю (!!!); після повернення на Батьківщину об'єднує талант підпільника й талант історика-просвітника, проводячи нелеґальні екскурсії місцями стрілецької слави та бойовими стежками УПА; нарешті з відновлення Української державности повною мірою проявляється його талант організатора й політика – саме він 1990 року створює Братство ОУН-УПА Карпатського краю, а за рік організовує збір колишніх вояків УПА і членів

ОУН з усієї України, на якому створено Всеукраїнське Братство ОУН-УПА, і головою Братства Михайло Зеленчук працює й досі. Ба більше: за його сприяння в Моршині побудований санаторій "Говерла", де мають змогу лікуватися учасники національно-визвольної боротьби. Людина, як бачимо, направду унікальна – і спогади такої людини, як то кажуть, на вагу золота. Тож дуже відрадно, що ми маємо вже не перший том спогадів Михайла Зеленчука "В'язень на букву "Зет", який минулого року побачив світ у Коломиї, на жаль, лише тисячним накладом (також 1992 року в Стрию вийшов том його спогадів "Останні сальви", а інші спогади пана Зеленчука друкувались у періодиці, про що дізнаємося з передмови авторитетного на Прикарпатті краєзнавця Петра Арсенича).

Книжка "В'язень на букву "Зет" оповідає про тюремно-табірний період життя Михайла Зеленчука – починаючи з моторошної камери смертників у Станиславівській тюрмі 1955-го року й закінчуючи поверненням додому аж у 1971-му! Доля зводить нашого героя в таборах із найрізноманітнішими людьми – від уже літнього тоді, але дивовижно мужнього композитора Василя Барвінського до ще юного дисидента Анатолія Лупиноса, – і про всіх них він оповідає з неабиякою любов'ю й глибокою повагою. Особливо теплі сторінки присвячені друзям по боротьбі, українським партизанам, які й у далекому Сибіру трималися зі справдешньою гуцульською гідністю, старанно й наголошено оберігаючи споконвічну українську культуру поведінки і звичаїв. Найдужче – до сліз – вражає доля побратима Михайла Зеленчука по зброї Ярослава Обрубанського, який з гідністю витримав нелюдські тортури ошалілих комуністів, але душа не змогла витримати зради дружини, яка спершу вмовляла його зрадити Україні, переступити через свої переконання й "покаятись", а потім, коли він відкинув це, зреклася його...

А найдивовижніші, як на мене, сторінки книги "В'язень на букву "Зет" – це та глибока й серйозна етнографічна праця, яку проводив ув ув'язненні відірваний на довгі роки й на тисячі миль від рідної землі вояк-підпільник Михайло Зеленчук. У книжці опубліковані його студії, статті й фольклорні записи, виконані на Колимі, – і їхні назви не просто промовляють самі за себе, а здатні направду вразити навіть бувалих у бувальцях дослідників: "Гуцульські назви місяців", "Звичаї, повір'я, примівки та забобони в с. Зелена", "Ігри і забави біля померлого", "Елементи етруських звичаїв та вірувань на Гуцульщині", "Перекази про Олексу Довбуша та про карпатських опришків із с. Зелена Надвірнянського району Івано-Франківської області"... Дослідник надсилав їх до київських академічних інститутів, де вони були високо оцінені, – однак усі розмови про їхню публікацію одразу ж "зривались", як тільки мова заходила про те, що автор є політичним в'язнем...

Книжка "В'язень на букву "Зет" є не лише цінним історико-мемуарним документом, а й цікавою етнографічно-пізнавальною працею (при цьому, як на мене, доречно було би потурбуватися про вихід етнографічних студій і записів Михайла Зеленчука окремим томом). І це враження не здатна зіпсувати навіть не вельми професійна підготовка видання до друку. Авторка літературного запису споминів Світлана Дякун вочевидь слабо орієнтується в особливостях цього навзагал доволі непростого жанру, а тому допускається навіть таких "дитячих" проколів, як ведення оповіді від власного імені, а не від імені справжнього автора. До того ж, матеріал належно не структурований, а текст нерідко доволі кострубатий і помережаний риторичними відступами, що ускладнює його сприймання насамперед сучасною молодою людиною, для якої приклад таких особистостей, як Михайло Зеленчук, був би особливо цінний. Сумно, що редактором так само значиться Світлана Дякун – якби книжка мала фахового редактора, багатьох вад можна було б доволі легко уникнути. Проте навіть це загалом не псує справді зацікавленому читачеві враження від книжки.

ВІД АВТОРА

ТИЦЬ-БЕРКИЦЬ

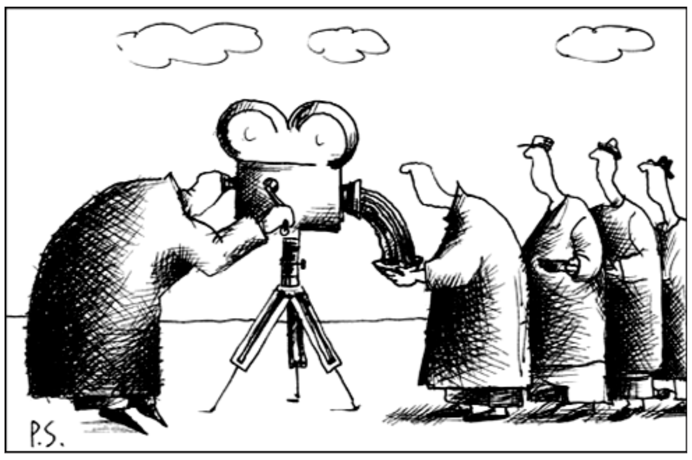
Іван АНДРУСЯК

Свого часу одного з найвизначніших російських істориків Васілія Осіповіча Ключевського – автора цілої низки фундаментальних праць, серед яких і "Древнерусские жития святых как исторический источник" – спитали, як то кажуть, "у лоб": а якою ж мовою розмовляли люди в древній Русі? Не писали або читали, а власне розмовляли – реальні люди в реальному житті? На це мудрий учений, який дуже добре знався на тому, про що мовить, відповів: приблизно такою ж, якою й нині розмовляють селяни в околицях Києва.

Цей факт, узагалі ж, загальновідомий – принаймні фахівці дуже добре про нього знають, і не лише в Україні. Як знають, скажімо, про висновки з царини історичної фонології, зроблені академіком Юрієм Шевельовим – уродженим німцем, вихованим на російській культурі, який став відтак одним із найбільших у слов'янському світі мовознавців, а до того ж, іще й знаменитим українським літературознавцем. Як знають і доробки численних інших не менш серйозних учених, національність яких ані найменшою мірою не має значення там, де йдеться про наукові висновки. Той же Ключевський, уродженець Пєнзи, був корінним росіянином – то й що? Мовознавство – точна наука, практично так само, як фізика чи математика, і висновки в ній робляться не за "покликом крові", а за сумою фактів та можливістю їх інтерпретації.

До чого я, власне кажучи, веду? Лишень до того, що наука, як нібито ж усім "на словах" відомо, – справа серйозна й копітка, тож коли вчений уже виголошує певний висновок – це означає, що за тим висновком стоїть зазвичай колосальна робота, а отже, й системний набір аргументів.

Ну, бо справді: значно простіше отримати коментар із тієї чи іншої наукової проблеми від людини, котра й близько тією проблемою не займалася, проте дозволяє собі про неї просторікувати з тієї простої причини, що вважає, ніби... знає все.

На минулому тижні на мене після однієї прес-конференції, де йшлося про сучасну дитячу книжку, буквально накинулася присутня там пані вчителька. Вона намагалася мене схилити до висновку, що українською "неправильно" відміняти запозичені слова типу метро чи пальто, – причому доводила це "чистісіньким"... київським діалектом мови російської! Ясна річ, ні про метро, ні про пальто я на тій прес-конференції не говорив (чи то пак, метра й пальта не згадував), – та все ж дозволив собі поцікавитися в неї, як вона може судити про те, що в українській мові правильне, а що ні, якщо "в житті" вона цією мовою не спілкується, ба навіть не завдала собі клопоту звернутися нею до мене? Даремно я пристав до бесіди! Далі мусив, крадьки перехрестившись, буквально втікати від пані вчительки, почувши від неї звинувачення в усіх смертних гріхах, уключно з "каліченням рідної мови", – і все це й далі тим же київським діалектом...

Не можу второпати, чому пані вчителька (та чи лише вона?) з такою легкістю дозволяє собі робити однозначні висновки з винятково фахової, мовознавчої проблеми, навіть не подумавши про те, що, може, варто було би спершу бодай прочитати, що про це мислять спеціалісти? Я – фаховий філолог і практикуючий редактор із більше ніж десятилітнім стажем – у таких випадках сто разів подумаю й переверну двісті словників, – а в неї тиць-беркиць, і вже все готове...

Наші засоби масової інформації останнім часом "звикли" надавати слово з будь-якого приводу не фахівцям, а будь-кому, хто голосніше крикне: першій-ліпшій людині з вулиці, надміру запальній вчительці, або й ще гірше – пройдисвітові-політологу. Точнісінько так, як цими днями чомусь зробило нібито "українське" інтернет-видання "Корреспондент", умістивши, скажімо, таку "інформацію" (перекладати не буду, бо бридко; певен, що в нас не так легко знайти читача, який би не розумів російської): "Политический консультант Анатолий Вассерман в эфире телеканала Russia.ru привел свои аргументы того, что украинский язык не является самостоятельным, и рассказал, зачем лингвисты в Украине многие годы пытаются доказать обратное... "То, что несмотря на полуторовековые усилия лингвистов, украинский язык – не самостоятельный язык, а диалект, доказать довольно легко, – утверждает политконсультант. – Лексику постарались изменить достаточно радикально, благо, это не сложно сделать. Просто взяли все бытовавшие на юге Руси диалекты и находили в них слова, отличающиеся от литературной нормы. Если находили хотя бы одно слово, отличающееся по смыслу от русского, объявляли его исконным украинским". Ну, і далі в тому ж дусі – нема сенсу продовжувати, бо ця "пєсня" давно знайома...

Ясна річ, жодної праці Вассермана з царини філології ви ніде не знайдете – їх не існує в природі. Жоден філолог у світі не скаже вам, що ім'я цього Вассермана для нього бодай щось означає. Проте видання, яке вважається одним із найбільш відвідуваних в Україні, чомусь дозволяє собі публікувати його "міркування" з царини філології, анітрохи не переймаючись тим, що цей Вассерман верзе таку несусвітню ахінею, таку блювотну бридоту, таке відверте чортзна-що...

Звісно, я тут спеціально "випускаю з уваги" політичний аспект, бо він кожній притомній людині зрозумілий a priori. Звертаю увагу лише на аспект морально-етичний – і зовсім не Вассермана, бо в таких істот моралі нема, – а нібито журналістів нібито українського нібито видання, які чомусь вважають, що нам конче треба знати, що думає про сільське господарство політконсультант А, який ніколи в житті не брав до рук навіть сапки; про житлово-комунальне господарство політконсультант Б, який ніколи в житті сам не поміняв прокладки в крані, ба навіть не знає, як той кран розкрутити; про українську дитячу книжку акторка С, яка зеленого поняття не має про те, як робиться книжка...

Видавець Конгрес Українських Націоналістів
Засновник Степан Брацюнь
Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк,

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08
e-mail: nacija@ukr.net
www.nacija.org.ua
Адреса видавця: 01004, вул. Антоновича, 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970, видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003 р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26008013932801 у філії "Центральне регіональне управління ВАТ "Банк "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300937, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.
Газету видрукувано у ТОВ "Поліграфічна компанія "Інтерекспресдрук"
Замовлення №
Наклад 7 000 примірників
Ціна договірна

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9